

● Könyvbemutató: Eszmék a politikában A változó nacionalizmus

● A nacionalizmus létezik – nem lehet kivesző-idejémtúlt jelenségnek tekinteni; az azért mégis meglep, hogy könyvük utószavában azt írják: a nacionalizmusról szóló írások a kísérletezés stádiumában vannak. Úgy érte, hogy a nacionalizmus – „fejlődik”?

– A nacionalizmus a XIX. század kezdetétől fogva meghatározó tényezője az európai, sőt, a világtörténelemnek. Két évszázad során természetesen számos változáson ment keresztül, alap-terekvése azonban, az, hogy a nemzetállami szervezethez a politikai szerveződés alap-elveként tegye, máig változatlan. A világban találkozhatunk a nacionalizmus nagyon is múlt századnak érzett, „avult formáival”, csak-hogy ezek mellbevágóan aktuálisoknak bizonyulnak a napi híreket hallván. Gondoljunk az etnikailag tiszta nemzetállam ideájára vagy az erre hivatkozva végrehajtott etnikai tisztogatásokra. Sőt, a magukat sokszor a nacionalizmuson felülemelkedő szerepben látó nyugati társadalmak is beleütköznek a kisebbségeik kulturális és politikai autonómia-törekvéseibe. Nos, a társadalomtudományok szinte a modern nacionalizmus megjelenésétől kezdve törekszenek arra, hogy a jelenséget fogalmilag meghatározzák, leírják, doktrínáinak megalapozását vagy kritikáját adják. Így természetesen a szakirodalom tükrözi azokat a változásokat, amelyek a nacionalizmus fejlődéstörténetében bekövetkeztek. A problémát a természettudománytól a filozófiáig, a szociológiától az antropológiáig több tudomány kitűzte magának. A kötet ennek a sokszínűségnek a bemutatására is törekszik.

● A mindennapi ember el-elbizonytalanodik, amikor nemzeti érzés és nacionalizmus között kell

Deák Ágnes történész, a kötet szegedi szerkesztője

„Eszmékek a politikában: a nacionalizmus” címmel jelent meg társadalomelméleti tanulmánykötet a pécsi Tanulmány Kiadó gondozásában, Deák Ágnes és Bretter Zoltán szerkesztésében. A kötet a nacionalizmus jelenség fejlődéstörténetéről és a vele kapcsolatba hozható, ma is aktuális politikai eszmékről kínál több elméleti tudományág területére átnyúló vizsgálatot. Világos, szabatos gondolatmenetével érdekfeszítő és időszerű olvasmány; szerkesztőivel szövege némi konzisztenciát vihet a napi aktualitással is higitott politikáról szóló beszédbe. A könyvbemutató előtt Deák Ágnes, a JATE Új és Legújabbkori Magyar Történeti Tanszék adjunktusa, az Aetas társadalomtudományi folyóirat főszerkesztője válaszolt kérdéseinkre.

különbséget tennie. A társadalomtudomány hogyan foglalkozik ezzel a problémával?

– A szakirodalomban a nacionalizmus meghatározását illetően két alapvető irányzat különült el. A modernista nézet a nacionalizmust alapvetően új jelenségnek tekinti, amely a modern társadalmak strukturális viszonyai között azt az addig nem ismert programot hirdette meg, hogy a kulturális-nyelvi egységeket és a poli-

dományi intézetének igazgatóhelyettese lesznek, délután 14.30-tól pedig Csejtei Dezső egyetemi docens, Monostori Imre, az Új Forrás főszerkesztője, Olasz Sándor egyetemi docens, Németh Judit egyetemi tanár és Vekerdi László tudománytörténész adnak elő.

A konferenciát, melynek helyszíne a szegedi városháza díszterme, Szalay István polgármester nyitja meg.

közreműködik: Simon Edina – csemballó, Tátrai Kőrösi Györgyi – gordonka, Szabó Krisztina – oboa, Csepregi Hajnalka és Varga Laura – fuvola. Műsoron: T. Albinoni: A-moll szonáta, V. Mortari: Roana, J. S. Bach: D-moll háromszólamú invenció (fuvola átirat), E. Bozza: Image, J. S. Bach: G-dúr trió szonáta, E. Salmenhaara: Preludium és fuga, valamint P. H. E. Bach: A-moll szonáta.

itikai-területi egységeket szoros kapcsolatba kell hozni; ez az unió testesül meg a nemzetállami formában. A másik irányzat a nacionalizmusnak a távoli múltba visszanyúló gyökereit tartja alapvető fontosságúnak; úgy véli, hogy a nacionalizmus az ősi mítoszok, a kulturális identitástudat és a nemzeti érzés egymást követő eszméin át jutott el hozzánk. Az első irányzat egymástól elkülöníthetőnek tekinti a nemzeti érzés és a naciona-

lizmus fogalmát, míg az utóbbi erősnek tartja összefonódásukat.

● Meglepo megállapítást olvasok a könyv egyik tanulmányában: A. D. Smith szerint a nacionalizmus nem feltétlenül antiliberális közeg terméke...

– A XIX. századi klasszikus nacionalizmus például a liberalizmussal szoros szövetségben lépett fel, hiszen mindkét áramlat a népszuverenitás megtestesítő politikai legitimációs elvet állította a központba a korábbi dinasztikus legitimációs elvekkel szemben. A huszadik században ez a szövetség azonban már távolról sem látszik ilyen egyértelműnek; sőt, a nacionalizmus erői éppen a modern individualizmus elszánt ellenfeleinek tűnnek. Mindazonáltal kötetünk néhány írása mutatja, hogy egy nemzeti csoport kulturális-politikai autonómiatörekvése az elmélet szférájában nem áll feltétlenül ellentétben a modern liberalizmus individualizmusával.

● Milyen olvasói rétegnek ajánlja a kötetet?

– Sokszínűsége miatt a társadalomtudományok iránt érdeklődő szélesebb közönségnek ajánlom. Az olvasó képet kaphat belőle a nacionalizmus meghatározásának fogalmi törekvéseiről, majd a jelenség különböző aspektusairól és olyan, hozzá kapcsolódó fogalmakról, mint az etnikai kiválasztottság érzése, az etnikai fennmaradás, a kulturális identitástudat vagy az önrendelkezés; végül pedig a nacionalizmus eszmétörténetének dokumentumai is megtalálhatóak benne.

Panek Sándor

● A Stk Sándor Könyvesboltban (Oskola u. 27.) ma 16 órakor Deák Ágnes történész mutatja be az „Eszmékek a politikában: a nacionalizmus” című kötetet, és Takács József, a Tanulmány Kiadó vezetője tájékoztat a kiadó ideit és jövő évi terveiről.

„Szabad volt, nemes és boldog”

Blake-ról és Böhme-ről az Impala Házban

Csütörtökön este 7 órától indul Karátsón Gábor előadássorozata az Impala Házban. A budapesti író-festő-művész William Blake angol költő, festő, grafikusról, Jakob Böhme német filozófusról és a ji-kingről tart majd kététhetente előadásokat a város egyik legszínvonalasabb galériájában. William Blake-ről egyik tanítványa így nyilatkozott: „Álarc nélküli férfiú volt, célja határozott, útja nyílegyenes, igénye kevés; ezért szabad volt, nemes és boldog”. Blake művészi elhivatottságának tudatában, a közönnnyel és értetlenséggel dacolva szinte életének utolsó pillanatáig szakadatlanul alkotott. Utolsó munkái közé tartoznak a Jób könyvéhez és Dante Isteni színjátékához készült nagyszerű illusztrációi. Az angol költő, festő, grafikus frásztadlatlan leányt vett feleségül, akit tökéletes élettárrá nevelt. Halála után (1827) félbemaradt rajzait felesége fejezte be. Kettőjük munkáját szinte lehetetlen megkülönböztetni. Jakob Böhme (1575-1624) élete első felében csizmadiamesterként, majd később vándorkereskedőként dolgozott. Az első német nyelvű író autodidakta bölcselőt és nyelvújítót eretneknek bélyegzett tanaiért a lutheri ortodoxia üldözte. Böhme teozofikus filozófiájában a német misztika és a reneszánsz kori természetfilozófia elemei olvadtak össze; panteizmusában benne rejlenek a materializmus csírái. Az irodalomnak Böhmet a romantikusok fedezték fel. Hatása mutatkozik Blake, Mickiewicz és Rilke alkotásaiban.

(szcsz)

megjöttünk

Temkó Laura Edina

október 16-án, 14 óra 50 perckor született, 3500 grammal. Édesanyja Apjok Gyöngyi, édesapja Temkó László (Szeged).

Kendli Vivien

október 16-án, 17 órakor jött a világra, 3490 grammal. Édesanyja Molnár Ilona Anikó, édesapja Kendli Csaba (Szeged).

Gergely Bence Dömötör

október 16-án, 18 óra 35 perckor született, 2900 grammal. Édesanyja Dudás Ilona Klára, édesapja Gergely Péter (Szeged).

Szilágyi Sándor

október 16-án, 19 óra 28 perckor jött a világra, 4050 grammal. Édesanyja Szilágyi Irén, édesapja Szilágyi Sándor (Üllés).

Teodor Petra

október 17-én, 8 óra 50 perckor született, 4050 grammal. Édesanyja Zemkó Zsuzsanna, édesapja Teodor István (Szeged).

Bencsik Levente

október 17-én, 14 óra 26 perckor jött a világra, 3650 grammal. Édesanyja Tölgyesi Tünde, édesapja Bencsik Attila (Hódmezővásárhely).

Károssy Szonja Rebeka

október 16-án, 15 óra 48 perckor született, 3250 grammal. Édesanyja Veres Ágnes, édesapja Károssy András (Szeged).

Szívből gratulálunk!

Tanácskozás Sándorfalván

Önkormányzati képviselő-testületi ülés lesz Sándorfalván október 19-án (csütörtökön) délután 2 órakor a polgármesteri hivatal tanácskozó termében. Darázs Sándor polgármester beszámol a legutóbbi testületi ülés óta eltelt időszak fontosabb történéseiről, és a lejárt határidejű határozatok

végrehajtásáról. Lévéen a nagyközségben sok vállalkozó, minden bizonnyal érdeklődést kiváltó témaként tárgyalja a testület Muhiné dr. Boruzs Ilona jegyző előterjesztésében a kamarai törvény végrehajtásának gyakorlati tapasztalatait – A tanácskozás nyilvános.

A sértett: Sz. Tibor

Tegnap lapszámunkban tudósítottunk egy bírósági tárgyalásról,

amelynek sértettje Sz. Tibor volt. A cikkben kétszer szerepelt a neve, másodsorú tévesen. Elnéztük, elnézést.

Egzotikus díszhal különlegességeket mutatnak be májól október 23-ig a Bartók Béla Művelődési Központban: mintegy 3700 liternyi akváriumban a trópusi vizek „ékszerit és furcsaságait” helyezte el a tulajdonos, a kecskeméti Nagy Lajos. A másfél évtizede akvaristaként tevékenykedő Nagy olyan halakat mutat be a közönségnek, amelyben lesznek: ragadozó halak (14 fajta), sügér különlegességek, falra

Díszhalkiállítás a Bartókban

(is) mászó kúszógéb, afrikai gőtehal, díszkoszhal és sok már érdekes vízi állat. A kiállítás minden nap délelőtt 9-18 óra között tekinthető meg.

Előadások Németh Lászlóról

Németh László kultúra- tudomány és művészetfelfogása címmel rendez tanácskozást október 19-én, délelőtt 10 órától a Németh László Társaság, a Tiszatáj Alapítvány és a szegedi önkormányzat. A konferencia előadói délelőtt Sándor Iván író, a Németh László Társaság elnöke, Bihari Mihály egyetemi tanár, Fried István egyetemi tanár és Pomogáts Béla, az MTA Irodalomtu-

Fuvolaest az Impala Házban

Oktober 23-án este 7 órakor Krokavec András tart fuvolaestet az Impala Házban (Zárda u. 9.). Az esten

Móczán és Szeged

Négyszemközt a vtv-ben címmel ma 20.10 órakor Móczán Pétert láthatják a városi csatornán. Móczán, az East együttes és Szeged: valaha e három fogalom összetartozó

volt. Miként kapcsolódik egymáshoz manapság Móczán és Szeged, Móczán és az East, s főként az East és Szeged? Ez a kérdés is foglalkoztatta – többek között – a műsor készítőit.

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN

ma: 16.30 órától ingyenes jogi tanácsadást tart dr. Szokol Márta; 17-től Videóklub: Tűz van babám; 19.30 órától Csúcsforma. Abszurd jelenetek Galla Miklós és Dózsa Gergely előadásában; ma és holnap: Barabás Márton képzőművész kiállítása

MA

EGZOTIKUS HALKÜLÖNLEGESSÉGEK KIÁLLÍTÁSA a Bartók Béla Művelődési Központban. Megtekinthető 9-18 óra között, október 23-ig.

A DIABETES EGYESÜLET szervezésében dr. F. Kiss Zsuzsanna A korszerű táplálkozás és kapcsolata a szív- és érrendszeri megb-

ÉPÍTŐANYAG Többfunkcióú kövek Vízszigetelő anyagok

Therwoolin hőszigetelő 100 000 Ft felett kedvezmény Téglák

OLTOTT MÉSZ, CEMENT ÉPÍTŐANYAG-KERESKEDEÉS Szeged, Bécsi krt. 36. Tel./fax: 62/323-609

DM programajánlat

tegedésekhez című előadását 15 órától; dr. Toldy Attila A húgy-ivarszervi tünetek a cukorbetegségben című 16 órától tartja a Derkovits fasor 7-9. szám alatt.

PSZICHOLÓGIAI TANÁCSADÁS 15-17 óráig az Ifjúsági Irodában (Arany J. u. 7.); az Amiga klub foglalkozása 17 órakor kezdődik.

AZ AURA TERMÉSZETGYÓGYÁSZ KLUB programja: Vendégségben a pszichotronicusoknál. Gyülekezés a Kálvária sgt. 14. szám alatt, 18 órakor.

GYERMEKDIANETIKAI előadást tart Kroker Zoltán, 18.30 órától a vízmű klubban (Tisza L. krt. 88.).

ZSOMBÓI ESTÉK – Csorba József természetgyógyász iriszdiagnosztika tart

előadást Mozgásszervi panaszok és természetes gyógy-módjaik címmel, 19.30 órától, a művelődési házban.

E. IONESCO: A KOPASZ ÉNEKESNŐ című abszurd drámáját a JATE Our Group angol színjátszó-csoportja adja elő magyar nyelven, este 8 órakor, a Százszorszép Gyermekházban (Kálvin tér 6.).

A SZIMPLA SZÍNPAD Ionesco: Különóra című előadása 21 órakor lesz a Juhász Gyula Művelődési Központban.

HOLNAP

A DIABETES EGYESÜLET szervezésében 13 órától dr. Holzinger Gábor A vércukorszint váltakozását befolyásoló tényezőkről tart

AUTÓVEZETÉS!

30% elméleti kedvezménnyel! Tanfolyam indul október 24-én, 16 órakor a Gábor Dénes Szakközépiskolában, Mars tér 14.

Jelentkezni lehet: Bodó Autósiskola, Mars tér 20. Nyitva: 9-17-ig T.: 325-083

Építőanyag-kereskedelmi Raktárház

Kisméretű téglák: 18 Ft/db, kettős méretű téglák: 28 Ft/db, B/30-as téglák 38 Ft/db, betonacél: 85 Ft/kg, márvány járólapok 5000 Ft/nm, padlólapok. Árak az áfát tartalmazzák.

Telephely: Szeged, Fonógyári u. 24. Tel.: 62/421-875.

Rendelésfelvétel: Szeged, Kossuth L. sgt. 23. Tel.: 62/481-580.

ENERGO-THERM Kft.
Vaillant, Junkers, Radiant, Ocean, Aluterm teljesítményszabályozott álló és fali kazánok, Thermo ÖV, Viessmann kazánok, Romantik radiátorok akciós áron!
VOGEL-NOOT radiátorokra RENDKÍVÜLI, 50%-OS KEDVEZMÉNY!
Szeged, Budapesti krt. 37. T./fax: 485-650